

Poz. 517

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 3 kwietnia 2015 r.

w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018

Na podstawie art. 57e ust. 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na obszarze województwa podlaskiego, w powiatach:

- 1) sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny,
 - 2) augustowskim w gminach Lipsk i Płaska,
 - 3) białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków i Michałowo,
 - 4) sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo
- wprowadza się „Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. T. Nalewajk*

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. (poz. 517)

„PROGRAM BIOASEKURACJI MAJĄCY NA CELU ZAPOBIEGANIE SZERZENIU SIĘ AFRYKAŃSKIEGO POMORU ŚWIŃ” NA LATA 2015–2018

1. Określenie choroby zakaźnej zwierząt

„Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018, zwany dalej „programem”, ma na celu zapobieganie szerzeniu się wirusa afrykańskiego pomoru świń ze zwierząt dzikich (dzik) na zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia oraz pomiędzy stadami świń utrzymywanych w gospodarstwach.

2. Określenie gatunku zwierząt objętego programem

Programem są objęte zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*sus scrofa*).

3. Określenie obszaru, na którym program będzie realizowany

Program obejmuje gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie, położone na następujących obszarach Rzeczypospolitej Polskiej, w województwie podlaskim, w powiatach:

- 1) sejneńskim w gminach Giby i Sejny z miastem Sejny;
- 2) augustowskim w gminach Lipsk i Płaska;
- 3) białostockim w gminach Czarna Białostocka, Gródek, Supraśl, Wasilków i Michałowo;
- 4) sokólskim w gminach Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka i Szudziałowo.

4. Analiza poziomu bioasekuracji na obszarze objętym programem w zakresie środków bioasekuracji mających na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń

Na obszarze objętym programem zgodnie z danymi Inspekcji Weterynaryjnej na dzień 3 kwietnia 2014 r. znajdowało się 2130 gospodarstw, w których były utrzymywane świnie, przy czym w około 40% tych gospodarstw (liczących od 1 do 6 sztuk świń) świnie były utrzymywane przede wszystkim na użytek własny.

Inspekcja Weterynaryjna posiada dane dotyczące spełnienia wymagań mających wpływ na stopień bioasekuracji, określonych w:

- 1) ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”;
- 2) ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281, z późn. zm.);
- 3) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. Nr 168, poz. 1643);
- 4) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2015 r. poz. 392);
- 5) rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 420, z późn. zm.);
- 6) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

Podmioty, które utrzymują zwierzęta gospodarskie, w tym świnie, z zamiarem umieszczenia na rynku takich zwierząt lub produktów pozyskanych z tych zwierząt lub od tych zwierząt, prowadzą działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. n ustawy, i muszą spełniać wymagania weterynaryjne określone dla tego rodzaju działalności.

Natomiast podmioty, które utrzymują zwierzęta gospodarskie, w tym świnie, bez zamiaru umieszczenia takich zwierząt na rynku lub produktów pozyskanych z tych zwierząt lub od tych zwierząt, nie podlegają wymogowi prowadzenia działalności nadzorowanej zgodnie z przepisami ustawy i nie muszą spełniać wymagań weterynaryjnych określonych dla tego rodzaju działalności.

Przedstawione w akapicie pierwszym dane zostały uzyskane w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną w części gospodarstw, w których są utrzymywane świnie, znajdujących się na obszarze wskazanym w ust. 3.

W okresie od czerwca do sierpnia 2014 r. Inspekcja Weterynaryjna przeprowadziła kontrole w 527 spośród 2130 gospodarstw, w których są utrzymywane świnie. Na podstawie wyników kontroli gospodarstwa te można zakwalifikować jako:

- 1) grupa I – gospodarstwa, które nie spełniają wymagań związanych z bioasekuracją, określonych w wyżej wymienionych aktach prawnych;
- 2) grupa II – gospodarstwa, które spełniają wymagania związane z bioasekuracją, określone w wyżej wymienionych aktach prawnych, z wyłączeniem wymagań, których spełnienie stanowi jeden z warunków umożliwiających wywóz świń poza obszar objęty ograniczeniami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem u dzików afrykańskiego pomoru świń;
- 3) grupa III – gospodarstwa, które spełniają wymagania związane z bioasekuracją, określone w wyżej wymienionych aktach prawnych.

Liczba gospodarstw należących do grupy I wynosi 185 gospodarstw (około 35%), do grupy II – 294 gospodarstwa (około 56%) i do grupy III – 48 gospodarstw (około 9%).

Powyższe dane wskazują, że około 91% gospodarstw nie spełnia wszystkich wymagań dotyczących bioasekuracji, określonych w wyżej wymienionych aktach prawnych.

5. Cel realizacji programu

Realizacja programu ma na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń u świń utrzymywanych w gospodarstwach położonych na obszarze wskazanym w ust. 3. Cel ten zostanie osiągnięty przez zwiększenie poziomu bioasekuracji w tych gospodarstwach, przez spełnienie w tych gospodarstwach wymagań wymienionych w ust. 6, a w sytuacji gdy nie będzie to możliwe, przez wydanie przez powiatowego lekarza weterynarii decyzji nakazującej zabicie lub poddanie ubojowi świń oraz zakazującej ich wprowadzania do gospodarstw i utrzymywania w gospodarstwach przez okres trwania programu. Uwzględniając przedstawioną w ust. 4 analizę poziomu bioasekuracji, wprowadzenie programu na obszarze wskazanym w ust. 3 jest niezbędne w celu poprawy stopnia bioasekuracji w gospodarstwach, w których są utrzymywane świnie. Realizacja działań opisanych w programie pozwoli na doprowadzenie do stanu, w którym na obszarze objętym niniejszym programem świnie będą utrzymywane wyłącznie w gospodarstwach o najwyższym poziomie bioasekuracji – w celu zminimalizowania ryzyka introdukcji wirusa afrykańskiego pomoru świń do gospodarstwa.

6. Określenie wymagań dotyczących bioasekuracji, które muszą spełnić gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie

Na obszarze wskazanym w ust. 3 wprowadza się następujące wymagania dotyczące bioasekuracji, które muszą spełniać gospodarstwa, w których są utrzymywane świnie:

- 1) zabezpieczenie gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie w systemie otwartym, podwójnym ogrodzeniem, o co najmniej 1,5 m wysokości, na podmurówce lub z wkopanym krawężnikiem;
- 2) wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni;
- 3) przeprowadzanie okresowych zabiegów dezynsekcji (od kwietnia do listopada każdego roku);
- 4) prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, które wjeżdżają na teren gospodarstwa, oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie;
- 5) zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- 6) utrzymywanie świń w gospodarstwach w zamkniętych pomieszczeniach, z wyjątkiem świń utrzymywanych w systemie otwartym;
- 7) zapewnienie, aby:
 - a) osoby mające kontakt ze świniami w gospodarstwie nie utrzymywały własnych świń poza tym gospodarstwem oraz nie zajmowały się dodatkowo obsługą świń w innych gospodarstwach,
 - b) do budynków, w których są utrzymywane świnie, nie wchodziły osoby postronne,
 - c) osoby przebywające w budynkach inwentarskich używały odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego.

7. Określenie kwoty przeznaczonej na wypłatę odszkodowań

Kwota przeznaczona na wypłatę odszkodowań, o których mowa w art. 57f ustawy, wynosi w:

- 1) 2015 r. – 11 030 614 zł;
- 2) 2016 r. – 8 652 116 zł;
- 3) 2017 r. i 2018 r. – 0 zł.

8. Określenie szczegółowego sposobu i trybu realizacji programu

Program jest realizowany przez obowiązek spełniania przez posiadaczy świń wymagań wymienionych w ust. 6.

Wymagania wymienione w ust. 6 muszą zostać spełnione w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu.

W terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu posiadacz świń może złożyć oświadczenie, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy.

Powiatowy lekarz weterynarii w celu weryfikacji spełniania wymagań wymienionych w ust. 6, jak również ustalenia liczby świń znajdujących się w gospodarstwie, przeprowadza kontrolę gospodarstwa, w którym te zwierzęta są utrzymywane.

Po przeprowadzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii kontroli w przypadku:

- 1) złożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu albo
- 2) niezłożenia przez posiadacza świń oświadczenia, o którym mowa w art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy, i gdy gospodarstwo, w którym przebywają te zwierzęta, pomimo upływu 1 miesiąca od dnia wejścia w życie programu, nie spełnia wymagań wymienionych w ust. 6

– powiatowy lekarz weterynarii, na obszarze wskazanym w ust. 3, wydaje decyzję nakazującą zabicie świń utrzymywanych w gospodarstwie lub poddanie ich ubojowi oraz zakazującą wprowadzania do gospodarstwa i utrzymywania w nim zwierząt z gatunków wrażliwych przez okres obowiązywania programu.

W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie programu posiadacz zwierząt może złożyć wniosek, o którym mowa w art. 57g ust. 7 ustawy.